

Vrijstellingsregeling

2024-2025

Behorende bij Examenreglement beroepsopleidingen

Vastgesteld format door:	College van Bestuur
Vastgesteld op:	28 juni 2024
Auteur:	Afdeling Kwaliteit Gilde Opleidingen
Vastgesteld door examencommissie	

Inhoud

Woord vooraf	3
1. Algemeen	4
Artikel 1.1 Vrijstelling	4
Artikel 1.2 Procedure	4
Artikel 1.3 Uitsluiting	5
Artikel 1.4 Geldigheid vrijstelling en vertraging (onderhoudsplicht)	5
Artikel 1.5 Onvoorzien	5
Artikel 1.6 Intrekken vrijstelling	5
Artikel 1.7 Geen dubbele vrijstelling	6
2. Vrijstelling voor specifieke examenonderdelen (kwalificatie)	7
Artikel 2.1 Vrijstelling specifieke examenonderdelen/onderdeel van kwalificatie	7
Artikel 2.2 Vrijstelling taaleis in de wet IKK/VE (wettelijke beroepsvereisten)	7
3. Vrijstelling voor generiek Nederlands en generiek Engels	7
Artikel 3.1 Vrijstelling generiek Nederlands	7
Artikel 3.2 Vrijstelling generiek Engels	8
Artikel 3.3 Vrijstelling generiek Nederlands op basis van een keuzedeel Nederlands 3F (doorstroom niveau 4)	8
Artikel 3.4 Vrijstelling generiek Engels op basis van een keuzedeel Engels A2/B1 (doorstroom niveau 4)	9
4. Vrijstelling voor generiek rekenen	9
Artikel 4.1 Vrijstelling voor generiek rekenen	9
Artikel 4.2 Vrijstelling generiek rekenen bij doorstroom in cohort 2022-2023 en later	9
Artikel 4.3 Vrijstelling rekenen generiek bij doorstroom naar niveau 4 op basis van behaald keuzedeel Rekenen 3F	10
5. Vrijstelling voor loopbaan en burgerschap	10
Artikel 5.1 Vrijstelling Loopbaan en burgerschap	10
6. Vrijstelling voor keuzedelen	10
7. Bijzondere situaties bij door- en afstroom	11
Artikel 7.1 Vrijstelling bij doorstroom naar niveau 4 op basis van behaald keuzedeel Engels B1/B2	11
Artikel 7.2 Vrijstelling bij afstroom naar niveau 3 of 2 op basis van Nederlands 3F	12
Artikel 7.3 Vrijstelling bij afstroom naar niveau 3 of 2 op basis van Rekenen 3F	12
8. Vrijstelling op basis van in het buitenland afgelegd examen	12
Artikel 8.1 Vrijstelling op basis van in het buitenland afgelegd examen	12
9. Vermelding op resultatenlijst	13
Artikel 9.1 Uitgangspunten vermelding resultatenlijst	13

Woord vooraf

De student heeft recht vrijstelling aan te vragen voor examenonderdelen behorende bij zijn opleiding. De examenonderdelen zijn te vinden in het examenplan in de Onderwijs- en Examenregeling van de betreffende opleiding.

Deze regeling beschrijft de wijze waarop een vrijstelling voor de diverse onderdelen wordt verleend.

Vrijstellingen/ontheffingen van het onderwijs en de BPV vallen niet onder deze regeling, daarover beslist het onderwijs. Vrijstellingen voor Loopbaan en/of Burgerschap vallen wel onder deze regeling omdat het EKB deze bevoegdheid bij de examencommissie legt.

De regeling is gebaseerd op de actuele servicedocumenten van het Kennispunt Onderwijs & Examinering en het Kennispunt Taal & Rekenen.

Voor een handzaam online overzicht wordt verwezen naar Vrijstellingen op xerte.gildeopleidingen.nl
Bij fouten of onvolkomenheden op deze site gaat de inhoud van de vrijstellingsregeling voor.

1. Algemeen

Artikel 1.1 Vrijstelling

Studenten die bij Gilde Opleidingen of een andere onderwijsinstelling examenonderdelen of exameneenheden aantoonbaar met goed gevolg afgelegd hebben, kunnen vrijstelling aanvragen voor de daarmee naar aard, inhoud en niveau, overeenkomende examenonderdelen of exameneenheden. De nadere voorwaarden worden in deze regeling uitgewerkt.¹

Artikel 1.2 Procedure

- lid 1 De student vraagt de vrijstelling samen met zijn trajectbegeleider vanuit het studentportaal (Eduarte) digitaal aan bij de examencommissie van het cluster. Hiervoor is een werkinstructie beschikbaar. Het vrijstellingsverzoek wordt het bij voorkeur aan het begin van het schooljaar ingediend.
- lid 2 Bij het vrijstellingsverzoek worden bewijzen toegevoegd, zoals (gewaarmerkte) kopieën van diploma of certificaat en van het resultatenoverzicht. Indien nodig vraagt de examencommissie om extra bewijsstukken. Een digitaal uittreksel (pdf) van het diplomaregister DUO is ook toegestaan. Dit mag echter geen print of scan van het pdf zijn (dan verliest het zijn waarde).
- lid 3 Het examenresultaat waarmee de student vrijstelling wil verkrijgen voor generiek Nederlands, Engels, Rekenen mag maximaal 5 schooljaren oud zijn. Hierbij wordt uitgegaan van het schooljaar waarin het eerdere diploma/resultaat werd behaald (=jaar 1) tot en met het schooljaar waarin het MBO diploma wordt behaald. Het resultaat voor beroepsgerichte onderdelen en keuzedelen mag ouder zijn dan 5 schooljaren. Afhankelijk van de actuele waarde en werkervaring beslist de examencommissie of er een recht bestaat op vrijstellingen. In bepaalde gevallen geldt een afwijkende termijn. Indien dit aan de orde is wordt dat in deze regeling vermeld.²
- lid 4 De examencommissie beslist over het vrijstellingsverzoek en houdt daarbij in ieder geval rekening met de wettelijk vastgestelde eisen voor de kwalificatie, voor het keuzedeel of keuzedelen, en voor de vaststelling van de uitslag.
- lid 5 De examencommissie streeft ernaar binnen 15 schooldagen een beslissing op het vrijstellingsverzoek te nemen.³
- lid 6 Indien de examencommissie vrijstelling verleent, telt de eerder behaalde waardering mee voor de eindwaardering.
- lid 7 De examencommissie beslist of de vrijstelling betrekking heeft op het gehele examenonderdeel, dan wel in voorkomend geval op het centraal examen, het instellingsexamen of een deel van het instellingsexamen.
- lid 8 Bij overstap naar een ander cohort moet er vrijstelling aangevraagd worden voor de reeds behaalde onderdelen.

---

¹ In sommige gevallen is het mogelijk op basis van werkervaring in aanmerking te komen voor vrijstellingen. De vakschool kan je hier meer over vertellen.

² Dit betreft oa vervallen keuzedelen.

³ In verband met grote drukte aan het begin van het schooljaar kan dit langer duren. Wij vragen hiervoor je begrip.

- lid 8 Indien de student wisselt van opleiding wordt er voor behaalde onderdelen vrijstelling aangevraagd bij de examencommissie. Er worden geen resultaten overgenomen⁴
- lid 9 Een vrijstelling (besluit) wordt opgenomen in het dossier van de student en verwerkt in het resultatenoverzicht van de student in Eduarte.

Artikel 1.3 Uitsluiting

Er wordt geen vrijstelling verleend op basis van een reeds eerder verleende vrijstellingen.

Artikel 1.4 Geldigheid vrijstelling en vertraging (onderhoudsplicht)

- lid 1 Wanneer een student studievertraging oploopt en de nominale verwachte studieduur vermeld in het Inschrijfbesluit of de onderwijsovereenkomst⁵ wordt verlengd met maximaal 1 jaar, blijven alle verleende vrijstellingen van kracht. Dit geldt ook voor de Nederlandse taal, rekenen, Engels en keuzedelen voor zover wettelijk toelaatbaar.
- lid 2 Wanneer een student, direct aansluitend aan de reguliere inschrijving of verlopen Inschrijfbesluit c.q. onderwijsovereenkomst⁶, ingeschreven als examendeelnemer dan blijven alle verleende vrijstellingen geldig gedurende de termijn van de verlenging met maximaal 1 jaar. Heeft de student geen diploma gehaald bij uitschrijving als examendeelnemer dat vervallen de afgegeven vrijstellingen, tenzij de examencommissie anders beslist.

Artikel 1.5 Onvoorzien

- lid 1 In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de examencommissie van het cluster.
- lid 2 In bijzondere gevallen kan de examencommissie afwijken dan wel afwijkingen toestaan van de bepalingen van deze regeling.

Artikel 1.6 Intrekken vrijstelling

- lid 1 In beginsel kan een eenmaal verleende vrijstelling niet worden ingetrokken. De examencommissie kan alleen een verleende vrijstelling intrekken bij:
- een evidente fout;
  - fraude vanuit de student (bijvoorbeeld valse diploma's of resultatenlijsten als bewijsstuk ingediend) of
  - wijzigingen in wet- en regelgeving waardoor student niet meer aan de voorwaarden voor diplomering voldoet;
  - bij studievertraging zoals bedoeld in artikel 1.4.
- lid 2 Bij een mogelijke intrekking worden de belangen van de student gewaarborgd. De student krijgt een mondelinge toelichting die daarna schriftelijk wordt bevestigd. Tegen de intrekking kan de student in beroep gaan bij de Commissie van Beroep voor de Examens.

---

⁴ In sommige gevallen neemt eduarte bij de generieke vakken de resultaten automatisch mee over.

⁵ De onderwijsovereenkomst geldt alleen voor de inschrijvingen tot 1 oktober 2023

⁶ Idem

Artikel 1.7   **Geen dubbele vrijstelling**

lid 1

In beginsel bestaat er geen recht op een dubbele vrijstelling binnen dezelfde opleiding. Bij door- of afstroom gelden andere regels. Zie hiervoor paragraaf 7. Voorbeeld: indien een student een keuzedeel Nederlands, Engels of rekenen op een hoger niveau doet betekent dit dat er zowel een generiek examen gemaakt moet worden als een examen voor het keuzedeel. Het is niet mogelijk het behaalde keuzedeel op een hoger niveau dan in te zetten voor een vrijstelling voor het generieke deel.

2. Vrijstelling voor specifieke examenonderdelen (kwalificatie)

Artikel 2.1 Vrijstelling specifieke examenonderdelen/onderdeel van kwalificatie

- lid 1 Vrijstelling kan worden verleend voor elk examen zoals opgenomen in het examenplan.
- lid 2 De student moet minimaal een voldoende/6 hebben behaald voor het examen van de kwalificatie om in aanmerking te komen voor vrijstelling.
- lid 3 Met een eerder behaald keuzedeel is het mogelijk om voor een overeenkomstig onderdeel van de kwalificatie van een andere opleiding vrijstelling aan te vragen. De examencommissie beoordeelt dit aan de hand van de geldende kwalificatie.
- lid 4 Vrijstelling voor *beroepsspecifiek* Engels op basis van een Cambridge certificaat is mogelijk.
- lid 5 Het is mogelijk om vrijstelling te vragen voor de wettelijke beroepsvereisten of branchevereisten indien dit van toepassing is op de kwalificatie.

Artikel 2.2 Vrijstelling taaleis in de wet IKK/VE (wettelijke beroepsvereisten)

- lid 1 De student kan vrijstelling aanvragen voor de taaleis in de wet IKK en VE (wettelijke beroepsvereisten) voor de opleidingen in het pedagogisch werk⁷.
- lid 2 Vrijstelling op basis van een ander mbo-4 diploma, een behaald keuzedeel Nederlands 3F is mogelijk indien de onderliggende resultaten voldoen aan de gestelde eisen. Student moet hiervoor zelf de bewijsstukken aanleveren.
- lid 3 Vrijstelling op basis van een Ad, een HBO, een WO of een volledige NT2-2B diploma is mogelijk op basis van het diploma/certificaat. Student hoeft hiervoor geen aanvullend bewijs te leveren. *Let op: dit geldt alleen voor de taaleis op grond van de wettelijke beroepsvereisten en niet voor een vrijstelling generiek Nederlands.*

3. Vrijstelling voor generiek Nederlands en generiek Engels

Artikel 3.1 Vrijstelling generiek Nederlands

- lid 1 Vrijstelling voor de Nederlandse taal kan verleend worden voor afzonderlijk het centraal examen, het instellingsexamen of een deel daarvan.
- lid 2 De examencommissie verleent alleen vrijstelling, wanneer zij vastgesteld heeft dat de student al eerder examen heeft afgelegd op tenminste hetzelfde referentieniveau als vastgesteld is voor zijn beroepsopleiding. Dit kan zijn binnen een andere beroepsopleiding (mbo), of als examenonderdeel in een eind- of staatsexamen of deeleindexamen havo of vwo⁸. De generieke eisen Nederlands zijn per opleidingsniveau vastgelegd in het jaarlijks cohortenoverzicht.⁹
- lid 3 Voor een vrijstelling op *niveau 4* (3F) moet er minimaal een eindcijfer 6 zijn behaald om zeker te zijn van een vrijstelling. Een vrijstelling op basis van een eindcijfer 5 is pas mogelijk als er voldaan is aan de eisen van de zak/slaagregeling. Op het moment

---

⁷ Binnen Gilde zijn dit: Pedagogisch medewerker kinderopvang en gespecialiseerd pedagogisch medewerker.

⁸ Vrijstelling op basis van vmbo is alleen mogelijk op basis van een 3F resultaat.

⁹ Zie hiervoor ook het Servicedocument Vrijstelling generieke examinering Nederlands, rekenen en Engels van juni 2021

dat daaraan nog niet voldaan is, kan de examencommissie nog geen vrijstelling verlenen.

- lid 4 Voor een vrijstelling op niveau 2 en niveau 3 (2F) moet er minimaal een eindcijfer 6 zijn behaald om zeker te zijn van een vrijstelling. Een vrijstelling op basis van een eindcijfer 5 is pas mogelijk als er voldaan is aan de eisen van de zak/slaagregeling voor dat cohort.¹⁰
- lid 5 Wanneer de examencommissie vrijstelling verleent, telt de eerder behaalde waardering mee voor de eindwaardering. Hierbij wordt bij gedeeltelijke vrijstelling rekening gehouden met de eisen met betrekking tot middeling van de onderliggende resultaten.

Artikel 3.2 Vrijstelling generiek Engels

- lid 1 Vrijstelling voor de Engelse taal kan verleend worden voor afzonderlijk het centraal examen, het instellingsexamen of een deel daarvan.
- lid 2 De examencommissie verleent alleen vrijstelling, wanneer zij vastgesteld heeft dat de student al eerder examen heeft afgelegd op tenminste hetzelfde referentieniveau als vastgesteld is voor zijn beroepsopleiding (mbo). Dit kan zijn binnen een andere beroepsopleiding, of als examenonderdeel in een eind- of staatsexamen of deeleindexamen havo of vwo.¹¹ Vrijstelling op basis van een havo-diploma kan voor niveau B1 en op basis van een vwo-diploma voor niveau B2.
- lid 3 Vrijstelling op basis van een Cambridge certificaat behaald in het vo is niet mogelijk.
- lid 4 Voor een vrijstelling op basis van havo en vwo kan er voor vrijstelling van de instellingsexamens bij de student het PTA opgevraagd worden om te beoordelen of de student over het juiste niveau beschikt.
- lid 5 Voor een vrijstelling op niveau 4 moet er minimaal een eindcijfer 6 zijn behaald om zeker te zijn van een vrijstelling. Een vrijstelling op basis van een eindcijfer 5 is pas mogelijk als er voldaan is aan de eisen van de zak/slaagregeling. Op het moment dat daaraan nog niet voldaan is, kan de examencommissie nog geen vrijstelling verlenen.
- lid 6 Wanneer de examencommissie vrijstelling verleent, telt de eerder behaalde waardering mee voor de eindwaardering. Hierbij wordt bij gedeeltelijke vrijstelling rekening gehouden met de eisen met betrekking tot middeling van de onderliggende resultaten.

Artikel 3.3 Vrijstelling generiek Nederlands op basis van een keuzedeel Nederlands 3F (doorstroom niveau 4)

- lid 1 De student kan op basis van een eerder behaald keuzedeel Nederlands 3F bij doorstroom naar een niveau 4 opleiding vrijstelling krijgen voor generiek Nederlands 3F.
- lid 2 Om voor vrijstelling in aanmerking te komen moet er minimaal een eindcijfer 6 zijn behaald om zeker te zijn van vrijstelling. Vrijstelling op basis van een eindcijfer 5 is alleen mogelijk indien er is voldaan aan de eisen van de zak/slaagregeling. Op het moment dat daar niet aan is voldaan kan de examencommissie nog geen vrijstelling verlenen.

---

¹⁰ Vanaf cohort 2022 geldt voor niveau 2-3 dat voor Nederlands en Rekenen geldt dat diplomeren met een 5 mogelijk is indien voor het andere vak minimaal een 6 is behaald.

¹¹ Zie hiervoor ook het Servicedocument Vrijstelling generieke examinering Nederlands, rekenen en Engels van juni 2021

- lid 3 Wanneer de examencommissie vrijstelling verleent, telt de eerder behaalde waardering mee voor de eindwaardering.

Artikel 3.4 Vrijstelling generiek Engels op basis van een keuzedeel Engels A2/B1 (doorstroom niveau 4)

- lid 1 De student kan op basis van een eerder behaald keuzedeel Engels A2/B1 bij doorstroom naar een niveau 4 opleiding vrijstelling krijgen voor generiek Engels A2/B1.
- lid 2 Om voor vrijstelling in aanmerking te komen moet er minimaal een eindcijfer 6 zijn behaald om zeker te zijn van vrijstelling. Vrijstelling op basis van een eindcijfer 5 is alleen mogelijk indien er is voldaan aan de eisen van de zak/slaagregeling. Op het moment dat daar niet aan is voldaan kan de examencommissie nog geen vrijstelling verlenen.
- lid 3 Wanneer de examencommissie vrijstelling verleent, telt de eerder behaalde waardering mee voor de eindwaardering.

4. Vrijstelling voor generiek rekenen

Artikel 4.1 Vrijstelling voor generiek rekenen

- lid 1 Voor rekenen kan vrijstelling verleend worden voor het centrale examen of vanaf cohort 2022-2023 het instellingsexamen.
- lid 2 De examencommissie verleent alleen vrijstelling, wanneer zij vastgesteld heeft dat de student al eerder examen heeft afgelegd op tenminste hetzelfde niveau als vastgesteld is voor zijn beroepsopleiding (mbo). Dit kan zijn binnen een andere beroepsopleiding, of als examenonderdeel in een eind- of staatsexamen of eindexamen havo of vwo¹². De generieke eisen rekenen zijn per opleidingsniveau vastgelegd in het cohortenoverzicht van mei 2024.
- lid 3 Tot en met cohort 2021-2022 geldt dat er voor een vrijstelling minimaal een 5 moet zijn behaald.
Vanaf cohort 2022-2023 geldt dat voor een vrijstelling er minimaal een 6 moet zijn behaald om zeker te zijn van een vrijstelling. Vrijstelling op basis van een 5 is alleen mogelijk indien er voldaan is aan de zak/slaagregeling. Op het moment dat daar nog niet aan is voldaan kan de examencommissie nog geen vrijstelling verlenen.
- lid 4 Wanneer de examencommissie vrijstelling verleent, telt de eerder behaalde waardering mee voor de eindwaardering.

Artikel 4.2 Vrijstelling generiek rekenen bij doorstroom in cohort 2022-2023 en later

Vanaf cohort 2022 worden er nieuwe rekenexamens afgelegd op basis van de nieuwe rekenniveaus. Voor vrijstelling voor de nieuwe rekenexamens op basis van rekenen 2F of 3F geldt het volgende:

- Bij doorstroom mbo niveau 2 naar 3: vrijstelling rekenniveau 3 mogelijk met 2F
- Bij doorstroom mbo niveau 3 naar 4: vrijstelling rekenniveau 4 mogelijk met 3F
- Bij afstroom mbo 4 naar mbo 2 of 3: vrijstelling voor rekenniveau 2 of 3 mogelijk met 3F

---

¹² Vrijstelling op basis van een vmbo diploma kan alleen op basis van een 3F resultaat.

Artikel 4.3   **Vrijstelling rekenen generiek bij doorstroom naar niveau 4 op basis van behaald keuzedeel Rekenen 3F**

- lid 1   De student kan op basis van een eerder behaald keuzedeel Rekenen 3F bij doorstroom naar een niveau 4 opleiding vrijstelling aanvragen voor generiek Rekenen 3F/rekenniveau 4.
- lid 2   Voor vrijstelling generiek rekenen tot en met cohort 2021-2022 geldt dat voor een vrijstelling er minimaal een 5 moet zijn behaald voor het keuzedeel. Vanaf cohort 2022-2023 geldt dat een vrijstelling op basis van een 5 alleen mogelijk is indien er voldaan is aan de eisen van de zak/slaagregeling. Op het moment dat daar nog niet aan is voldaan kan de examencommissie nog geen vrijstelling verlenen.
- lid 3   Wanneer de examencommissie vrijstelling verleent, telt de eerder behaalde waardering mee voor de eindwaardering.

5. Vrijstelling voor loopbaan en burgerschap

Artikel 5.1   **Vrijstelling Loopbaan en burgerschap**

- lid 1   In bepaalde gevallen (oa zij-instroom en doorstroom naar een hoger niveau) is het mogelijk vrijstelling aan te vragen voor Loopbaan en/of Burgerschap. Het cluster stelt aanvullende regels op onder welke voorwaarden vrijstelling mogelijk is.
- lid 2   De examencommissie stelt voor het verlenen van vrijstelling vast dat de student heeft voldaan aan de inspanningsverplichting voor Loopbaan & Burgerschap, of een of meer onderdelen daarvan, zoals die beschreven zijn in de OER van de opleiding.
- lid 3   Voor het onderdeel Gilde Sportief kan een vrijstelling verleend worden indien de student dit programma eerder al heeft afgerond en de student in de BOL-leerweg wisselt van opleiding, afstroomt naar een lager niveau, doorstroomt naar een hoger niveau of leerjaar 1 voor de tweede maal doorloopt.

6. Vrijstelling voor keuzedelen

Artikel 6.1   **Vrijstelling keuzedelen algemeen**

- lid 1   Op basis van een eerder behaald keuzedeel kan er in een volgende opleiding vrijstelling verleend worden voor een generiek onderdeel, een onderdeel van de kwalificatie of een keuzedeel.
- lid 2   Vrijstelling voor een keuzedeel is mogelijk op basis van eerder behaalde onderdelen van een kwalificatie van een eerdere opleiding. Dan moet er minimaal een 6 zijn behaald.
- lid 3   Voor een vrijstelling op basis van een keuzedeel gelden de volgende voorwaarden:
- Voor een vrijstelling moet het keuzedeel onderdeel uitmaken van het keuzedelen aanbod van Gilde Opleidingen.¹³
  - Het keuzedeel waarmee vrijstelling wordt aangevraagd mag geen ondoelmatige overlap bevatten met de kwalificatie. Bij overlap met de kwalificatie is vrijstelling niet mogelijk.
- lid 4   Is het gevolgde keuzedeel inmiddels *vervallen* dan zijn er 2 opties:

---

¹³ Of alsnog (administratief) worden toegevoegd aan het aanbod van Gilde Opleidingen

- er kan vrijstelling worden verleend indien de inhoud van het vervallen keuzedeel voldoende overeenkomt met de eisen van het vervangende keuzedeel. Dan wordt vrijstelling verleend voor (een deel van) het vervangende nieuwe keuzedeel of
  - er wordt vrijstelling verleend voor het vervallen keuzedeel. Let op: Hiervoor moet binnen 6 jaar na het vervallen van het keuzedeel het diploma behaald zijn.¹⁴
- lid 5 Voor studenten die de opleiding gestart zijn vóór cohort 2020-2021 geldt dat de student minimaal een 5 moet hebben behaald voor het keuzedeel om in aanmerking te komen voor een vrijstelling voor een keuzedeel.
- lid 6 Voor studenten die hun opleiding gestart zijn vanaf cohort 2020-2021 geldt dat keuzedelen meetellen in de zak/slaagbeslissing. Hierop is de compensatieregeling van toepassing. Dit betekent dat ook met een onvoldoende (minimaal een 5) een recht op vrijstelling kan bestaan, mits het gemiddelde van de keuzedelen minimaal een voldoende/6 is en voor minimaal de helft van de keuzedelen een voldoende/6 is behaald.
- Om zeker te zijn van een vrijstelling moet de student minimaal een 6 hebben behaald. Op het moment dat nog niet is voldaan aan de compensatieregeling kan de examencommissie nog geen vrijstelling op basis van een 5 verlenen.
- lid 7 Met een behaald keuzedeel Nederlandse taal 3F, Engels A2/B1 of Rekenen 3F/rekenen mbo-niveau 4, kan een student die doorstroomt van niveau 3 naar niveau 4, vrijstelling krijgen voor de generieke examenonderdelen Nederlandse taal, Engels of Rekenen. Vrijstelling voor deze keuzedelen is echter niet mogelijk.¹⁵

Artikel 6.2 Vrijstelling keuzedelen op basis van havo/vwo

- lid 1 Studenten met een havo/vwo diploma kunnen in aanmerking komen voor een vrijstelling voor een generiek keuzedeel Nederlands 3F, Rekenen 3F (tot en met cohort 2021) of rekenen N4 en eventueel keuzedeel Engels A1/A2, Engels A2/B1 of Engels B1/B2, mits voldaan aan de voorwaarden. Er worden geen vrijstellingen verleend voor keuzedelen Duits, Spaans of voorbereiding havo xxx (bv voorbereiding havo biologie).

7. Bijzondere situaties bij door- en afstroom

Hoofdregel is dat student niet in aanmerking komt voor zowel een vrijstelling voor het generieke onderdeel Nederlands/Rekenen/Engels als het keuzedeel Nederlands/Rekenen/Engels. De student dient een keuze te maken voor welk onderdeel hij vrijstelling aanvraagt. Hierop zijn een aantal uitzonderingen. In deze gevallen is zowel vrijstelling voor het generiek onderdeel als voor het keuzedeel mogelijk. Het betreft de volgende gevallen:

Artikel 7.1 Vrijstelling bij doorstroom naar niveau 4 op basis van behaald keuzedeel Engels B1/B2

- lid 1 De student kan op basis van een eerder behaald keuzedeel Engels B1/B2 bij doorstroom naar een niveau 4 opleiding vrijstelling aanvragen voor zowel generiek Engels A2/B1 als het keuzedeel Engels B1/B2.
- lid 2 Om voor vrijstelling in aanmerking te komen moet er minimaal een 6 zijn behaald. Vrijstelling voor het keuzedeel op basis van een 5 is alleen mogelijk indien er is

¹⁴ Zes ja na het vervallen van het keuzedeel bestaat er geen recht meer op vrijstelling. Dat is wettelijk bepaald. Hierbij wordt uitgegaan van de vermoede datum diplomering. Mocht een student niet tijdig diplomeren dan kan de vrijstelling ingetrokken worden.

¹⁵ Deze keuzedelen kunnen immers niet gekoppeld worden aan de niveau 4 opleiding ivm overlap.

voldaan aan de eisen van de zak/slaagregeling. Vanaf cohort 2020-2021 moet er tevens voldaan zijn aan eisen van de compensatieregeling. Op het moment dat daaraan nog niet voldaan is, kan de examencommissie nog geen vrijstelling op basis van een 5 verlenen.

- lid 3 Wanneer de examencommissie vrijstelling verleent, telt de eerder behaalde waardering mee voor de eindwaardering.

Artikel 7.2 Vrijstelling bij afstroom naar niveau 3 of 2 op basis van Nederlands 3F

- lid 1 De student kan op basis van eerder behaald Nederlands 3F bij afstroom naar een niveau 3 opleiding vrijstelling aanvragen voor zowel generiek Nederlands 2F als het keuzedeel Nederlands 3F.¹⁶

- lid 2 Om voor vrijstelling in aanmerking te komen moet er minimaal een 6 zijn behaald. Voor een vrijstelling op basis van een 5 moet er voldaan zijn aan de eisen van de zak/slaagregeling. Vanaf cohort 2020-2021 moet er tevens voldaan zijn aan de eisen van de compensatieregeling. Op het moment dat daaraan nog niet voldaan is, kan de examencommissie nog geen vrijstelling op basis van een 5 verlenen.

- lid 3 Wanneer de examencommissie vrijstelling verleent, telt de eerder behaalde waardering mee voor de eindwaardering.

Artikel 7.3 Vrijstelling bij afstroom naar niveau 3 of 2 op basis van Rekenen 3F

- lid 1 De student kan op basis van eerder behaald Rekenen 3F bij afstroom naar een niveau 3 opleiding vrijstelling aanvragen voor zowel generiek Rekenen 2F als het keuzedeel Rekenen 3F.¹⁷¹⁸

- lid 2 Om voor vrijstelling in aanmerking te komen voor *generiek* rekenen moet er voor de cohorten tot en met 2021-2022 minimaal een 5 zijn behaald. Voor de cohorten vanaf 2022-2023 moet er minimaal een 6 zijn behaald om zeker te zijn van een vrijstelling. Een vrijstelling op basis van een 5 is pas mogelijk indien is voldaan aan de slaag-zakregeling.

- lid 3 Voor een vrijstelling voor het *keuzedeel* Rekenen 3F moet er tot en met cohort 2019-2020 minimaal een 5 zijn behaald voor vrijstelling. Vanaf cohort 2020-2021 is vrijstelling op basis van een 5 voor het keuzedeel alleen mogelijk indien is voldaan aan de zak/slaagregeling en de eisen van de compensatieregeling. Op het moment dat daaraan nog niet voldaan is, kan de examencommissie geen vrijstelling verlenen.

- lid 4 Wanneer de examencommissie vrijstelling verleent, telt de eerder behaalde waardering mee voor de eindwaardering.

8. Vrijstelling op basis van in het buitenland afgelegd examen

Artikel 8.1 Vrijstelling op basis van in het buitenland afgelegd examen

Voor vrijstelling op basis van een in het buitenland afgelegd examen geldt het volgende:

---

¹⁶ Op de resultatenlijst komt in beide gevallen 3F te staan.

¹⁷ Op de resultatenlijst komt in beide gevallen 3F te staan.

¹⁸ Vanaf 2022-2023 kan het keuzedeel Rekenen 3F niet meer aangeboden worden aan studenten die dan starten.

- Het is van belang dat het onderwijsteam in samenspraak met de examencommissie voorafgaand aan het examen bekijkt, of de examinering in het buitenland aan de kwaliteitseisen voldoet. Binnen Gilde Opleidingen is hiervoor een beleidsdocument beschikbaar.
- De examencommissie besluit of de vrijstelling betrekking heeft op het gehele examenonderdeel of een deel daarvan, op verzoek van de student.
- De voorgaande artikelen over vrijstelling zijn dan van toepassing.

9. Vermelding op resultatenlijst

Artikel 9.1   Uitgangspunten vermelding resultatenlijst¹⁹

Vrijstellingen worden verwerkt conform de voorschriften zoals opgenomen in het Servicedocument vermelden van vrijstellingen van het Kennispunt (2020) en het document Vrijstelling verwerking op sharepoint.

---

¹⁹ Conform Handreiking vermelding van vrijstellingen van het Kennispunt (februari 2020)